

Sunne
kommun

Läsåret 2023–2024

Lokal arbetsplan och plan mot kränkande behandling

Förskolan Östra

Innehåll

1. Presentation av förskolan	4
2. Sunne kommuns värdeord som genomsyrar förskolans utbildning	4
3. Vision för förskolan i Sunne kommun	4
4. Utbildning och undervisning	4
4.1 Lek	4
4.2 Språk och kommunikation	4
4.3 Systematiskt kvalitetsarbete	5
5. Kunskapsutveckling	5
5.1 Förutsättningar för måluppfyllelse	5
5.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:	6
5.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	6
6. Tillgänglig lärmiljö	6
6.1 Förutsättningar för måluppfyllelse	6
6.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:	7
6.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	7
7. Ledarskap	7
7.1 Förutsättningar för måluppfyllelse	7
7.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:	8
7.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	8
8. Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna	9
8.1 Nuläge.....	9
8.2 Mål.....	9
8.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?	9
8.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?	9
8.5 Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi?	9
8.6 Kunskapsutveckling	9
8.7 Tillgänglig lärmiljö.....	9
8.8 Ledarskap	10
8.9 Uppföljning.....	10
8.10 Utvärdering	10
9. Pedagogisk planering	10

9.1 Nuläge.....	10
9.2 Mål.....	10
9.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?	10
9.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?.....	10
9.5 Hur gör vi/vilka förutsättningar ger vi?	10
9.6 Kunskapsutveckling	11
9.7 Tillgänglig lärmiljö.....	11
9.8 Ledarskap	11
9.9 Uppföljning.....	11
9.10 Utvärdering	11
10. Bilaga - Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling	12
10.1 Aktiva åtgärder mot diskriminering	12
10.2 Plan mot kränkande behandling.....	13
10.3 Vad avses med begreppet diskriminering?	14
10.4 Vad är kränkande behandling?.....	14

1. Presentation av förskolan

Östra förskolan ligger på östra sidan om Sunne centrum, i lågdelen på "gamla Fryxellska skolan". I renoverade lokaler finns numera två avdelningar med barn i åldern 1 -6 år.

Östra förskolan har nära till ishall, idrottshall, friidrottsbana, fotbollsplan, skogen och biblioteket, med mera.

Vår utegård är rymlig och har stora ytor av både asfalt och gräs. Inomhus har vi stora och ljusa lokaler som är anpassade till barnens lek.

På Östra förskolan är barnen indelade i avdelningar efter ålder. På det viset kan vi anpassa lärandemiljön efter barnens behov och utveckling.

Här finns en avdelning med yngre barn 1 - 3 år, och en avdelning med barn 3 – 6 år.

2. Sunne kommuns värdeord som genomsyrar förskolans utbildning

- Respekt
- Utveckling
- Professionalism

3. Vision för förskolan i Sunne kommun

Förskolan i Sunne kommun arbetar utifrån visionen En förskola för alla. Alla barn får stöd och stimulans att lära och utvecklas till sin fulla potential.

Sunne kommuns förskolor har hög kvalitet i undervisning och utbildning. Sunne kommun har fortsatt hög andel förskollärare.

4. Utbildning och undervisning

De tre följande områdena ska vara grunden för förskolans planering för utbildning och undervisning.

4.1 Lek

Leken är viktig i barnens utveckling och lärande. Leken har en central plats i förskolans utbildning och undervisning. Alla pedagoger har ett förhållningssätt och lärmiljö som uppmuntrar till lek och som bekräftar lekens betydelse för barnens utveckling, lärande och välbefinnande.

4.2 Språk och kommunikation

Språk och kommunikation är en viktig förutsättning för barns fortsatta kunskapsutveckling och påverkan i sin framtida livssituation. Alla pedagoger har utbildning i språkutvecklingens betydelse och metoder för att stödja och anpassa för barns utveckling och lärande.

Ett utvecklingsområde generellt för förskolan är att belysa barns flerspråkighet och ge stöd i deras modersmål. Kontinuitet i förskolan är ett stöd för språkutveckling.

4.3 Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbete som görs inom de tre områdena kunskapsutveckling, tillgänglig lärmiljö och ledarskap på både lång och kort sikt är nödvändiga för att styra och utveckla utbildningen i Sunne kommun.

Utbildningens och undervisningens kvalitet och förutsättningar följs systematiskt under läsåret. Detta för att säkra en hög kvalitet och utveckla verksamheten mot måluppfyllelse.

Förskolans utbildning och undervisning utgår alltid från målen i förskolans läroplan, det krävs engagerade och kompetenta lärare för att barnen ska lära och utvecklas utifrån dessa. För att få ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete utgår vi från nuläge till förväntat läge utifrån nedanstående modell

Figur 1 Kvalitetscirkel med texten: Hur blev det? Var är vi? Vart ska vi? Hur gör vi?

Lärares ledarskap och relation till varje barn lägger grunden för barnens kunskapsutveckling genom en tillgänglig lärmiljö.

Ett generellt utvecklingsområde är att tydliggöra och utveckla förskolans målstyrda processer både i planerad och spontan undervisning.

5. Kunskapsutveckling

Förskolan är första steget i utbildningssystemet och för barnets framtida skolgång. Undervisning och utbildning utgår från barnens erfarenheter, intressen, styrkor och behov. Möjligheten att känna sig trygg är en förutsättning för utveckling och lärande. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att miljön präglas av tillgänglighet, trygghet, inkludering. För att följa barnets progression genom utbildningssystemet finns rutiner för överlämning mellan förskolor och förskola – grundskola. Detta för att ge barnet största möjliga förutsättningar i sin skolgång.

5.1 Förutsättningar för måluppfyllelse

- Allt lärande ska utgå från barnets starka sidor, intressen och erfarenheter. Barnets progression följs och dokumenteras i pedagogisk dokumentation.

- Undervisningen ska ske under hela dagen, både utomhus och inomhus och i varierande miljöer.
- Undervisningen ska grundas på det systematiska kvalitetsarbetet planering, uppföljning, utvärdering och utveckling.
- Förskolans miljö ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet. Ett medvetet bruk av leken ska prägla verksamheten där varje barns utveckling och lärande främjas. För att möta och utmana alla barns lärande ska förskolan medvetet arbeta med skapande verksamhet.
- Förskolans lärmiljö ska påvisa mångfald

5.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:

Frekvensen av användandet av barnloggar har varit olika på de olika avdelningarna, men alla känner vi att vi inte fått till en bra rutin för användningen. Diskussionerna kring dem har varit givande och lett oss vidare i planeringen. De har dock inte använts så aktivt vi önskat oss.

Utifrån diskussioner vi hade från vår föreläsning om socialisation och lärande i ett flerspråkighetsperspektiv har vi kommit fram till ett prioriteringsområde som vi vill lägga fokus på under året. Vi anser inte att vi påvisar så mycket mångfald på våra avdelningar på förskolan just nu

5.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

Hur kan vi dra nytta av barnloggarna? Hur kan vi följa att vi använder informationen i utbildningen?

Vi vill påvisa mångfalden på förskolan, dels genom att lyfta in fler språk på avdelningen. Det vi sätter upp på väggarna just nu är enbart ord och texter på svenska. Vi vill också använda oss ännu mer av kollagen vi har på varje avdelning där vi mer aktivt använder oss av barnens egna bilder i vårt arbete med mångfald.

6. Tillgänglig lärmiljö

Tillgänglig lärmiljö innebär att undervisningen och utbildningen ska vara stimulerande, inkluderande och tillgänglig för alla barn utifrån deras förutsättningar. Handlingsplaner kan upprättas vid behov både på organisation – grupp – individ för att användas i förebyggande syfte.

Förskolan ska tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt med syftet att synliggöra och kritiskt granska de normer som ligger till grund för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem till samspel, utforska omvärlden samt stödja barnets utveckling, lärande, lek och kommunikation.

6.1 Förutsättningar för måluppfyllelse

- Lärmiljön ska utgå från det kompetenta barnet och stimulera barnet i dess utveckling och lärande. Alternativ kommunikation och extra anpassningar används aktivt.
- Värdegrunden ska tydliggöras i det aktiva arbetet mot diskriminering och plan mot kränkande behandling.
- Överlämningar av barn till förskoleklass sker vid överlämningskonferenser i slutet av vårterminen det året barnet fyller 6 år. Överlämningar sker om barnet byter förskola eller kommun.

- Stödfunktioner som finns inom förskolans verksamhet är barnhälso team, specialpedagog. Samtliga förskoleverksamheter har barnkonferenser kontinuerligt under året för att följa barnens läroprocesser och sätta in olika former av stöd där behov finns.
- Förskolans undervisning och utbildning ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar.
- Förskolan ska ge möjligheter att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik, dans.
- I samarbete med hemmet ska förskolan skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska ges möjlighet att utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans verksamhet ska utgå från en helhetssyn på barnen och barnens behov.
- Förskolans lärmiljö ska påvisa mångfald
- Utökad tid kan ges till barn som har behov av särskilt stöd och stimulans.

6.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:

Bildstödet har till viss del används till förtydligande av rutiner och för att förtydliga hur, när och med vem. I många planerade undervisningssituationer har vi använt oss av bilder eller föremål för att stötta undervisningen. Tecken har använts som stöd till kommunikation i vissa situationer främst rutiner och att reglera sig. På yngrebarn har man även introducerat föräldrarna i tecken. Vi har alla ökat användningen av bildknippen, individuellt/gemensamt bildschema.

6.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

En minsta nivå för tydliggörande bildstöd som är kontinuerlig på förskolan och svarar på hur, när, var och med vem.

7. Ledarskap

Ledarskapet ska ge barnen förutsättning att lära och utvecklas, ge utmaningar och stimulans. Undervisning ska utgå från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet där förskolläraren ska leda de målstyrda processerna. Förskollärare leder barnskötare och annan personal i utvecklingen av utbildningen.

7.1 Förutsättningar för måluppfyllelse

- Förskolan ska arbeta tematiskt för att skapa förutsättningar för meningsfullt lärande utifrån läroplan.
- Analys av utbildning, metoder och förhållningssätt ligger till grund för utveckling av stödstrukturer för organisation – grupp – individ.
- Förskollärarna ska leda undervisning genom ett medvetet förhållningssätt och utifrån ett relationellt perspektiv.
- Reflektionsunderlag ska användas kontinuerligt för att följa upp och utveckla de målstyrda processerna. Rektor tar del av detta minst en gång/månad.
- Alla i arbetslaget ansvarar för den egna såväl som den kollegiala utvecklingen.
- Alla i arbetslaget ska genomföra utbildningen utifrån styrdokument och har ett gemensamt ansvar att förbättra utbildningen.

7.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:

Vi ser att vi kan fortsätta vårt arbete i att utveckla vår medvetenhet i förhållningssätt, relationer och stöttning och att applicera det på fler ämnesområden.

7.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

Använda kollegiala lärande samtal, ögonblicksforskning. Applicera ögonblicksforskning och kollegiala samtal på vårt utvecklingsområde naturvetenskap.

8. Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna

Under 2023/24 kommer vi ha prioriterat arbete kring diskrimineringsgrunderna:

- Funktionsnedsättning
- Ålder

8.1 Nuläge

Vi har aktiva handlingsplaner och resurser insatta för att möjliggöra för lärande på bästa sätt.

Vår ambition är att skapa möjligheter för alla barn att lära och utvecklas utifrån deras förutsättningar och behov. Det innebär att vi gör individanpassningar där vi utgår från vår vision att rättvist är inte alltid lika för alla barn.

8.2 Mål

Alla som arbetar i förskolan ska aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

8.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Funktionsnedsättning och ålder ska inte påverka möjligheten till lärande .

Skapa möjligheter till ett livslångt lärande .

8.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

Alla barn känner delaktighet och grupptillhörighet genom lek och samspel.

8.5 Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi?

8.6 Kunskapsutveckling

I dagligt samspel stöttar vi och utmanar barnens förståelse av olika funktionsvariationer. Visar på att rättvist är inte alltid lika för alla barn.

Vi ser över böcker, filmer och berättelser för att det ska spegla mångfald. Vi problematiserar runt berättelser, filmer och böcker som ger uttryck för funktionsvariationer.

8.7 Tillgänglig lärmiljö

Vi planerar för att våra styrda aktiviteter och miljöer ska skapa intresse för alla.

Vi planerar för vilken stöttning barnen behöver för att delta i nya aktiviteter.

8.8 Ledarskap

Vi reflekterar runt vilka lekar och miljöer barnen väljer och hur det påverkar deras lärande.

8.9 Uppföljning

Barnloggarna och reflektionsunderlagen ligger till grund för vår fortsatta planering.

8.10 Utvärdering

Halvårsvis.

9. Pedagogisk planering Naturvetenskap

Förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen.

Förmåga att utforska, beskriva med olika uttrycksformer, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap och teknik.

9.1 Nuläge

Genom att vi blivit inspirerade av våra kollegiala samtal och läsmodul 2 (Teknik i barnlitteratur) på Skolverket, natur, teknik och språkutveckling, så kommer vi jobba med naturvetenskap och teknik utifrån böckerna om Pettson och Findus. Vi kommer stöta på olika begrepp och problem/utmaningar som vi hjälper Gubben Pettson att lösa.

9.2 Mål

Barnen stöter på olika tekniska och fysikaliska utmaningar/problem som de i stöttade sammanhang får försöka finna lösningar på i utbildningen.

Barnens utforskande stöts med hjälp av frågande och engagerade vuxna.

Barnen får möjlighet att utforska fysikaliska och tekniska fenomen i spontana och planerade situationer.

9.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Förståelse för teknik och naturvetenskapliga fenomen.

Förmåga att jämföra, analysera, reflektera och generalisera.

9.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

Barnens använder och/eller visar förståelse för olika tekniska lösningar.

Barnens arbetsteorier om tekniska och fysikaliska fenomen förändras och utvecklas.

9.5 Hur gör vi/vilka förutsättningar ger vi?

9.6 Kunskapsutveckling

Vi stöttar i dagligt samspel med hjälp av undersökande frågor.

Vi följer barnens arbetsteorier i barnloggar.

Vi använder olika tekniska fenomen som fokusord utifrån litteraturens innehåll.

9.7 Tillgänglig lärmiljö

Vi arbetar i grupper anpassade till barnens förmåga och uppgiften.

Vi arbetar nära barnen där de visar sitt intresse.

För att skapa tydlighet förbereder vi dagens innehåll med bildstöd.

9.8 Ledarskap

Vi reflekterar runt vår stöttning och våra relationer i reflektionsunderlag.

Vi delger och uppmärksammar varandra på målstyrda processer.

Vi reflekterar vilket lärande som uppstår i våra målstyrda processer.

Vi går igenom läslyfts modulen om naturvetenskap för att skapa en teoretisk grund för vår stöttning.

9.9 Uppföljning

Barnloggarna och reflektionsunderlagen ligger till grund för vår fortsatta planering.

9.10 Utvärdering

Halvårsvis.

10. Bilaga - Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling

10.1 Aktiva åtgärder mot diskriminering

Alla barn har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av diskriminering eller kränkande behandling, alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter. Alla som arbetar i förskolan ska aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Förskolan ska dokumentera hur de arbetar för att förebygga och förhindra att något barn utsätts för trakasserier som har samband med någon av följande diskrimineringsgrunder.

Kön: att någon är kvinna eller man

Åtgärd:

- Tänka på hur vi använder samtalsämnen, ord och tonfall, agerande och reaktioner som är könsrelaterade.
- Vi ska undvika att kategorisera efter kön.
- Uppmuntra många olika gruppkonstellationer i lek och styrda aktiviteter.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring identitet och uttryck

Etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,

Åtgärd:

- Vi ska lyfta fram och synliggöra de språk som barnen i gruppen möter i sin vardag
- Vi ska påvisa variationer ur ett etniskt perspektiv
- Material och litteratur ska visa mångfald

Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald

- Kartläggningar och handlingsplaner följs upp systematiskt för att synliggöra och stödja barnets styrkor och behov.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring sexuell läggning

Ålder: uppnådd levnadslängd

Åtgärd:

- Vi ska ha en medvetenhet i hur vi använder begreppet ålder inkluderande

Religion/trosuppfattning

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring olika trosuppfattningar

10.2 Plan mot kränkande behandling

Alla verksamheter som lyder under skollagen, till exempel förskola, skola och fritidshem, måste varje år göra en plan mot kränkande behandling som ska tydliggöra hur aktiva åtgärder som ska förebygga och förhindra kränkningar. Det ska finnas en plan för varje verksamhet och den ska anpassas till läget som råder där. Genom observationer, intervjuer, trygghetsvandringar med barnen och utvecklingssamtal med vårdnadshavare kartläggs utbildningens behov av aktiva åtgärder. Fortlöpande under året dokumenteras händelser som kan uppfattas som kränkningar i utbildningen. Dessa händelser bearbetas i arbetslaget, med barnen, vårdnadshavare och rektor och resulterar i fortsatta åtgärder. Åtgärderna följs upp och utvecklas i reflektionsunderlaget och i den årliga utvärderingen.

Så här hanterar vi diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling (Bilaga)

1. Personal inom enheten/förskolan/avdelningen som ser eller får kännedom om att något barn är/har blivit diskriminerat, trakasserat eller kränkt har en skyldighet att genast agera och dokumentera.
2. Om ett barn upplever sig kränkt av barn, personal eller anhörig dokumenteras händelsen av personalen.
3. Föräldrar kan anmäla barnets upplevelse av kränkande behandling till personalen eller rektor. En kränkingsanmälan görs då av personal som sedan meddelar detta till rektor.
4. Rektor utreder om händelsen behöver utredas vidare, anmälan görs då till huvudman och utredning sker.

5. I varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till socialtjänsten skall göras. Ansvarig för utredning och bedömning är rektor.

10.3 Vad avses med begreppet diskriminering?

(Diskrimineringslagen 2008:567, 1 kap, 4 §)

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
4. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,
5. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1–4 och som lämnas åt någon som står i lydads- eller beroendeförhållande till den som lämnar orden eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag

10.4 Vad är kränkande behandling?

Källa: 6 kapitlet 3 § skollagen 2010:800

Det är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.